

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, imamo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 18 gld., za četrt leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štirinastih pet-krat po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika Vseh Svetih izide prihodnji list v soboto dne 2. novembra 1895.

Vabilo na naročbo.

Slavne p. n. občinstvo! Najbolje vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da je s pravem časom pomevijo, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vsa leta . . . gld. 18.— Četrt leta . . . gld. 8.—
Pol leta . . . „ 6.— Jedem mesec . . . „ 1.—
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. za četrt leta.

Na pošiljanjem po pošti velja:

Vsa leta . . . gld. 18.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 3.— Jedem mesec . . . „ 1.—
Naročnje se lahko s vsakim dnem, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ostanila na dotične naročnike.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kriza v konservativnem klubu.

Nemški konservativci, združeni v Hohenwartovem klubu, so napovedali svoj izstop iz te parlamentarne skupine, v kateri igrajo prvo ulogo, ako bi nova vlada ne potrdila izvolitve dra. Luegerja dunajskim županom.

Na Dunaju in sploh mej nemškim narodom v naši državni polovici je sedaj najpopularnejši mož dr. Lueger. Izvoljen je bil dunajskim županom z dvetretjinsko večino in jasno je vsemu svetu, da stoji na njegovi strani ogromna večina dunajskega prebivalstva.

Zmaga protisemitskih strank pri dunajskih občinskih volitvah je zasluga Luegerjeva; on je prvi talent v celi stranki, bistroumen in energičen in v celi stranki ga ni moča, ki bi mogel stopiti na njegovo mesto.

Izvolitev dra. Luegerja dunajskim županom in vprašanje, bo-li vlada to cesarju priporočala v potrditev ali ne, sta prouzročila v konservativnem klubu krizo.

Židovsko časopisje deluje z vsemi silami na to, da bi se dr. Lueger kot župan ne potrdil in

ker so razne stranke od tega časopisja in sploh od židov popolnoma odvisne, šle so tudi te v boj. Dva argumenta sta, s katerima podpirajo židje in z njimi združeni Madjari svojo zahtevo.

Luegerju se očita, da se je že mnogokrat izrekel zoper ravnopravnost židov in da je razžalil Madjare ter se sploh opetovano izrekel zoper dualizem, torej zoper veljavno ustavo.

Kar se tiče Luegerjevega nasprotstva zoper žide, nikakor ne more biti glede potrditve količkej uplivno. Lueger je tak nasprotnik židov, kakor so bili Giskra, Herbst, Plener itd. nasprotniki Slovanov, pa v zvezi temu so bili ministri. Če morejo biti župani taki nasprotniki Slovencev, kakršni so Pitteri v Trstu, Venutti v Gorici in Rizzi v Pulju, ki so poleg tega še očitni iredentovci, če je bil deželni glavniarjem isterskim imenovan tak strupen sovražnik Slovencev in Hrvatov, kakor Campitelli, potem ne more biti Luegerjevo nasprotstvo židom povod, da bi se on kot župan ne potrdil. Lueger je povsem lojalen, četudi odločen nasprotnik židovskega plemena, in še Schneider je kot politični nasprotnik veliko poštenjši, nego so Pitteri, Venutti in Campitelli.

Kakor pa ne more vlada Luegerju odreči potrjenja radi njegovega nasprotstva židom, tako mu ga tudi ne more radi njegovega nasprotovanja Madjarom. Madjari se v cislitvanske notranjepolitične stvari sploh nimajo utikati, njim ni prav nič mar, kdo je župan dunajski in ko bi Badeni sploh dopustil, da v tem oziru ogerska vlada le besedico črhne, tako bi pokazal, da je nesposoben za varovatelja cislitvanske neodvisnosti.

Pravnega uzroka, ne potrditi dra. Luegerja, torej ni, ali pravni uzroki tudi pri nas niso zmirom merodajni, odločujejo večkrat le politični obziri, oportuniteta. Badeni želi nemško levico prikleniti na-se in lahko bi bilo mogoče, da bi skušal dobiti in zagotoviti si njeno podporo s tem, da ne potrdi Luegerja, tembolj ker ve, da ta ne bo dal s soboj ravnati tako, kakor navadno ravnajo vlade z župani. Pometal ne bo z drom. Luegerjem nihče; mož je za to preveč samostalen, odločen in neustrašen, s takimi ljudmi pa je težko izhajati. Zategadelj je mogoče, da je Badeni nasprotnik Luegerjev.

Nemški konservativci so morali vsekako slu-

titi, da vlada ne bo potrdila izvolitve dra. Luegerja. Sešli so se na posvetovanje in sklenili zapustiti konservativni klub, ko bi se Lueger ne potrdil. Ta korak nemških konservativcev je toliko važnejši, ker je znano, da ti gospodje in tudi njih slovenski tovariš Klun sicer nikakor ne simpatizujejo z Luegerjem in krščansko-socialno stranko, da so dosti bližje nemškim lažiliberalcem nego Luegerju. Če so se v zvezi temu potegnili za Luegerja, jih je po našem mnenju napotil k temu le strah. Njih položaj je tak, kakršen je bil položaj slovenskih koalirancev pred vsprejetjem celjske postavke. Krščanski socialisti so si pridobili v čistokonservativnih in po konservativnih poslancih zastopanih okrajih toliko privržencev in toliko ugleda, da bi se bilo gospodom v konservativnem klubu bati za mandate, ako bi se kot očitna vladna stranka ne potegnili za dra. Luegerja. Na drugi strani niso krščanski socialisti doslej konservativcem nič nasprotovali, a ko bi jih pustili konservativci v tem slučaju na cedilu in bi s tem, da bi nič ne storili za Luegerja, podpirali prizadevanja levičarjev, tako bi krščanski socialisti gotovo začeli boj zoper konservativce, kar bi za poslednje ne bilo posebno prijetno.

To so nagibi, veld katerih so konservativci se potegnili za Luegerja. Kak uspeh bode imel njih korak, se pokaže v kakih štirinajstih dneh, vsekako je upati, da se izvolitev dra. Luegerja potrdi.

Zanimivo pri tej akciji nemških konservativcev je pa še nekaj. Nič se namreč ne čuje, da bi slovenski konservativci podpirali njih nemške tovariše. Da je gospod Klun odločen nasprotnik krščansko-socialnega gibanja, to je opetovano povedal, in tudi to, da njegovi stanovski tovariši na kranjskem „švindlarijo“ s krščanskim socializmom, to dopuščata on in še nekdo le zategadelj, ker vesta, da je to izvrstno slepilo za volilce in izdatno agitacijsko sredstvo. S tem, da gospod Klun ne podpira svojih nemških tovarišev, s tem že podpira žide in nemške lažiliberalce in to smo hoteli povedati, za karakteristiko gospoda Karla Kluna in njegovih tovarišev.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Razpor Nemcev na Češkem utegne stati jih budejeviški mestni mandat. Pri zadnji deželno-zborski volitvi je nemški kandidat bil dobil 130

Listek.

Podobe v knjižici „Pod lipo“.

Vprašanje o izvirnosti slik v knjižici „Pod lipo“ v „Slov. Narodu“, kjer se tako prijazno govori o mojem skromnem delcu, je pač že pojasnjeno z merodajne strani; vendar naj se dovoli tudi meni o tej stvari nekoliko besed.

Misel in željo, naši mladini podati pesmice s podobami, da bode kaj za srce in za oko, so mi res zbudile znane, ali morebiti tudi premalo znane Hey-, Speckter-ove basni. Pesmi same so popolnoma izvirne; pri nobeni se nisem, vsaj vedoma, spominjal katere v nemški zbirki, ki sem jo bral pred kakimi petnajstimi leti. To ne bodi rečeno iz take pisateljske občutljivosti ali ničemurnosti, ampak zato, ker je moje prepričanje, da je naša dolžnost skrbeti, da bode tudi, kar podajemo mladini, ako je moči in kolikor moči, izvirno, domače. Naše je samo to, kar si ustvarimo sami. S tem pa nikakor ne pometam dobrega, dobro poslovenjenega tujega blaga.

Pesmi so bile torej zložene, in to tako, da je bila vsaka, rekel bi, že mišljena in osnovana za

podobo. Zdaj pa podobe! Kje najti umetnika, sposobnega za tako delo? Mož je lahko glasovit slikar, pa vendar ne za to. Najrajši seveda bi bil imel domačega slikarja; povpraševal sem tudi, ali zastoj. Nazadnje je bilo treba za ljubo vzeti Dunajčana, starega mi znanca, trdega Nemca. Zdaj pa zopet križ. Najprej mu je bilo treba ponemčiti in še posebej razjasniti vsako pesem; pri vsaki sem mu povedal: jaz sem si mislil podobo tako in tako. Rad bi bil možu dal kaj podob, fotografij iz našega selškega življenja; povpraševal sam po njih; obetalo se mi je, dobil nisem do malega nič. Treba mu je bilo torej stvar dopovedati, kolikor se je dalo. Najbolje, ko bi človek znal vse sam! Pa še nekaj: mož dela za ilustrovane liste, in to ga je nekako razvadilo, ker pozna okus svojega občinstva. Zato sva si bila mnogokrat navskriž. On vedno lepa, mlada, okrogla ženska telesa, jaz pa da ne. In tako mi je moral prenarajati in prenarajati. In vendar še zdaj ni na to stran vse, kakor bi imelo biti. Človek se nazadnje naveliča. Tudi v drugem oziru mi zdaj to, zdaj to ni bilo po volji; še zdaj se neke podobe ne vjemajo popolnoma z besedami. Tako sem imel velik križ z njim — on pa z menoj!

Na vse zadnje so postale podobice take, da se jih nama ni treba sramovati. Prav veselilo me je, da ugajajo tudi gospodu ocenjevalcu v tem listu, kakor so bile po volji drugim razsodnim ljudem, ki so jih videli.

Posebna hvala pa sl. Mohorjevi družbi, da je tako blagovoljno in radodarno prevzela ne male troške za vso knjigo in ji priskrbel tako čedno vnanjo opravo. Moja želja je, da bi poseben pesmice našle pot v našo šolo in iz nje v življenje; da bi jih brali in peli najprej otroci, potem pa, zakaj ne? tudi odrasli, da, celo stari ljudje. Peli, pravim; rekel sem, da se je pri zlaganju pesmic že mislilo na primerno podobo, zdaj pa še pristavljam, da mi je pri zlaganju tudi že po glavi, ali po ušesih šel primeren napev. Napeva torej jim je treba, primerne napeva, potem šele bodo popolnoma take, kakoršne sem si jih mislil. Naprosil sem že gospoda, ki se je pri nas oslavljal z velikim glashenim delom, naj se usmili nemih sirotic ter jim dá glasove, po katerih kar hrepené. Upam, da mi izpolni željo.

Jednakih pesmic, za bolj odrasle ljudi, imam kakih petdeset, ki opevajo razne imenitnejše do-

glasov večine. Sedaj pa nemško narodni volilci preté, da ne bodo glasovali za kandidata, katerega je postavil nemški volilni odbor. 140 volilcev je to naznanilo odboru samemu s pristavkom, da se ne bodo samo vzdržali volitve, temveč na vso moč delovali zoper postavljenega kandidata. Če se ne premislijo, je češka zmaga gotova. Čehi v Budejovicah so pa povse jedini. Zguba tega mesta bi bila za Nemce hud udarec. V Budejovicah Nemci na vso moč prezirajo Čeha, ker imajo večino v mestnem zastopu. Češki poslanec bo vse to pojasnil v dežel-nem zboru. Upati je pa tudi, da bi sedanja zmaga budejeviške Čeha še bolj osrčila, in jih naposled od-tresla sedanjega nemškega zastopa. Nemci v Bude-jevicah le zaradi tega gospodarijo, ker je mej Čehi še vedno nekaj neodločnih življev. Te bi pa pri zmagi češka stranka kmalu zase pridobila.

Madjarska zastava na Hrvatskem. Ogerski ministerski predsednik Banffy se je skliceval na neki zakon iz 1868 leta, da je dokazal, da ima na Hrvatskem ogerska zastava tudi pravico viseti na vseh javnih poslopih. Večina državnega zbora je Banffyjeve besede z veseljem pozdravljala. Hrvatski opozicijski časopisi pa sedaj naglašajo, da do-tični zakon ni bil še nikdar veljaven za Hrvatsko. Stvar bi se bila morala urediti po nagodbi, ker se pa ni, pa ogerska zastava nima najmanjše pravice na Hrvatskem. — To vedo tudi v Budimpešti. Ko je šlo zaradi skupnih grbov, ki vise pri skupnih uradih na Hrvatskem, so opozorili hrvatski zastop-niki, da je pri grbih trak v ogerskih barvah, ki niso opravičene na Hrvatskem in dotični trak se je z grba odpravil. V to so Madjari izrecno dovolili. Ko bi sedaj hrvatski sabor ali pa vlada se uprla madjarskemu tolmačenju zakonov, bi hitro v Bu-dimpešti prišli do prepričanja, da ogerske zastave v Zagrebu niso opravičene in vse afere zaradi se-žgane zastave bi bilo konec. Vladni kimovci na Hrvatskem se le skušajo, kje bi pa prej izvolili Banffyja za častnega meščana. V Zagrebu, Oseku in Varaždinu so ga že.

Poljaki v pruski Šleziji. Nemški časopisi ne morejo pozabiti, da je nemška katoliška stranka zgubila rybniški volilni okraj v Gorenji Šleziji pri volitvi v nemški državni zbor. Ta mandat pridobili so Poljaki. Ne le katoliški listi, temveč še bolj narodno-liberalni listi se hudojejo nad tem in oči-tajo katoliškemu centru, da je sam kriv, ker je preveč podpiral poljsko propagando in podpiral v drž. zboru Poljake. Za Nemce je ta poljska zmaga zaradi tega neprijetna, ker sedaj vidijo, da vse na-redbe proti Poljakom niso nič pomagale, temveč imajo baš nasprotni upliv. Vzbuja se Poljaki celo v krajih, koder so Nemci mislili, da jih že davno več ni. Da bi bil katoliški centrum posebno podpi-ral Poljake, dosedaj tudi ni bilo čuti. V državnem zboru se ni nikdo izrekel za narodno enakoprav-nost v pokrajinah, kjer bivajo Poljaki. To je pa uzrok, da Poljaki nič ne marajo za katoliški cen-trum. Nemški katoliki so bili v resnici le toliko Poljakom prijazni, v kolikor so jih potrebovali v lastne politične namene.

Nemci v Rusiji. Ruski časopis „Nabljudatel“, je priobčil članek, v katerem opozarja na to, koliko je Nemcev v Rusiji in da se vedno množe, po-

sebnost blizu nemške meje. V 28 srednjih ruskih gu-bernijah pride na 10 Rusov jeden Nemec. Neugod-ne je pa za Ruse ob meji. Tako je v vislenskem ozemlju skoro dvajsetkrat toliko Nemcev kakor Rusov. V ploški guberniji pride celo šele na 25 Nemcev jeden Rus, v kalijski na 45, v petrovski na 72 Nemcev jeden Rus. V tem osiru so privislenske pokrajine še za baltičskimi, kjer že od nekdaj prebivajo Nemci. Ruski časopisi pravijo, da je to upliv nemškega sosedstva, da je pa za Rusijo vsekako neugodno, da je tako. Seveda večine v teh krajih Nemci nimajo, kajti večina prebivalstva je poljska. Za Rusijo je baš to neugodno, da so tudi Poljaki bolj naklonjeni Nemcem nego Rusom. V Rusiji se je že marsikaj ukrenilo, da se pomanjša število Nemcev ob mejnih krajih, a te naredbe nimajo dosti uspeha. Posebno industrijska podjetja so sedaj v rokah Nemcev.

Kriza na Francoskem. Ministerstvo, ki je sedaj palo v Parizu, je 34 ministerstvo tretje re-publike. V Franciji torej vlada vsaka vlada povprek jedno leto. Da bode hud boj, je bilo pričakovati. Najprej so socijalisti stavili v zbornici interpelacijo zaradi štrajka v Carmauxu. Pri tem so kaj temno slikali razmere v Carmauxu, zlasti postopanje ta-mošnjega ravnatelja steklarnic Resgniera, kateri ne more odpustiti delavcem, da njih sindikat ni podpiral njegove kandidature za zbornico poslancev. Nadalje se je v tej interpelaciji ožigosalo pristransko postopanje vlade. Zbornica je o tej interpelaciji vendar prešla na dnevni red in pokazalo se je že, da je vlada rešena. Potem so pa socijalisti stavili interpelacijo zaradi sleparije pri južni železnici, in zahtevali, da se kaznujejo vsi krivci v tej zadevi, zlasti podkupljeni poslanci, in da naj se zbornici predlože akti o pravdi proti senatorju Magnieru, ki je bil obsojen v tej zadevi. Pri debati o tej inter-pelaciji se je vladi očitalo, da hoče vsaj potlačiti, ker so v to zadevo zapleteni nekateri vladni pri-vrženci. Vlada je zahtevala, da se preide o inter-pelaciji na dnevni red. Zbornica je pa sklenila, da se imajo vsi krivci kaznovati in zbornici predložiti akti o Magnierovi pravdi, čemur se je vlada upirala in je vsled tega odstopila.

Volilno gibanje.

Prihodnji teden se po občinah prično volitve volilnih mož. Na več krajev, koder je pričakovati prvotnega volilnega boja, je komandirano žandarm-stvo. Svojih somišljenikov prosimo, naj takoj iz vsake občine sporočé imena volilnih mož ter s ka-tero stranko mislijo glasovati.

* * *

Gosp. dr. Ivan Tavčar prejel je danes to le brzojavko iz Metlike: Čast mi je naznaniti Vam, da Vas je starodavno mesto Metlika z navdušenjem po-stavilo kandidatom za deželnozbornski mandat. Po od-stopu za nas vedno delujočega rojaka Šukljeja stavi v Vas Belokrajna svoje nepogojno zaupanje. Vaša preteklost in Vaše delo je program, s katerim se strinjamo. Na občo željo vabim Vas, da bi nas pred volitvijo počastili in mi dan prihoda izvolili na-znaniti. — Župan: Salloker.

* * *

Z Bleda.

V nedeljo vršil se je tukaj katoliški shod, na katerem so klerikalci prav veliko zabavljali in od-ločno udrihali po liberalcih, to so tisti, kateri se

njim nočejo uklanjati, kar ve že vsak kmet. Nekaj moram takoj sporočiti za — Dolenjce. Jeden du-hovnikov je odločno zaklical: pogledjte, kaj so libe-ralci zakrivali, po čemu nam je treba do-lenjske železnice? Radovedni smemo biti, kaj poreko Dolenjci k temu izrazu kľe take ljubezni do njih!

* * *

Is Loškega potoka.

Minolo nedeljo oznanilo se nam je pri prvi in drugi sv. maši z lece, da pride kanonik gosp. Klun iz Ljubljane dne 1. novembra t. l. in sicer podučit loškopotoške može, kako in koga naj bi volili za volilne može, kakor tudi za deželnega poslanca. Nam Potočanom se to nič čudno ne zdi, da nas gosp. Klun po šestih letih zopet jedenkrat obiše, ker sklepali moramo iz tega le to, da gospod ka-nonik gotovo zopet kaj od nas potrebuje, zatorej može, pojdimo na pozvano mesto ob pravem času, videli bomo, kaj nam bode ta gospod kaj novega povedal in obljubil. Pred šestimi leti obljubil je, da nam preskrbi rudarje, ki bodo čistili požiralnike vode, ker ravno radi velicij povodnj, ki so kaj pogoste pri nas, mnogo škodovali; nadalje obljubil nam je poslati ali preskrbeti še jednega kaplana, kajti fara šteje manj od 3000 duš, a je le jeden sam duhoven. V našim danes jednega ali drugega: se je iz teh obljub kaj vresničilo? Go-tovo nič! Iz tega moramo sklepati, da le takrat, kadar nas častita gospoda rabi, nam vse mogoče obeta, stori pa prav nič, najmanj se pa za nas jeden ali drug pobriga. Potoški rodoljub.

* * *

Is brdskega okraja.

Volilci kamniškega in brdskega okraja se bomo še dolgo spominjali volilnega shoda, ki ga je zadnjo nedeljo v Domžalah sklical občepriljubljeni dosedanji poslanec g. Janko Kersnik. Pokazal je zavednost naših mož in dokazal, da se naša stranka ne ustraši boja za pravico in resnico. Vzlic slabemu vremenu in povodnji, katera je celim skupinam mož prekri-zala pot, napolnila se je zborovalnica. Jermana do zadnjega kota. Videli si možake iz te in one strani ter tudi domžalske Nemce, vsega vkupe nad dvesto. Iz Ljubljane sta prišla gosp. ces. svetnik Murnik in dr. Majaron. Občini Dolsko in Velika vas sta poslali brzojavni častitki. Tudi opozicija se je prikazala, nekaj nevolilcev pod komando g. ekspozita Strupija in kapelana Kalana. Predsednikom zbora-vanja je bil izvoljen g. Kuralt, prvi obč. svetovalec v Domžalah.

G. Janko Kersnik je razložil v kratkem namene shoda, prvič, da hoče podati občen pregled o delovanju deželnega zbora izza zadnjih let in posebe o svojem lastnem, in drugič, da se hoče predstaviti zbranim volilcem kot kandidat za bliza-jočo se volitev, ako odobri zbor njegove dosedanje po-stopanje in namere, ki ga bodo vodile v prihodnje. Govornik omenja pred vsem tako zvano „Winkler-jevo dobo“ in delovanje bivšega deželnega predsed-nika, in reče, da po njegovem prepričanju podpiranje Winklerjevih namer ni bila nobena napaka in da pomeni oni čas dobo velikega napredka slovenskega naroda v kulturnem in gospodarskem oziru. S tem je pa rastla tudi deželna finančijelna potrebnost, trebalo je denarnih žrtev in vprašanje, kako in kje dobiti novcev, ne da bi se pravi davkoplačevalec obremenil, postajalo je od dne do dne, od zasedanja do zasedanja bolj pereče. Vravnavanje rek, kamniška in dolenska železnica, zgradbe vojašnice, gledališča, bolnice, nešteti vodovodi in ceste in pa od leta do leta vedno ogromneje rastoča potrebnost za šolstvo, — vse to je zahtevalo veliko denarja. Dočim je potrebnost deželnega zaklada še leta 1885. znašala 525.565 gld., znaša že za 1895 leto 1.008.558 gld.

Dalje v prilogi.

godke v selskem življenju, vesele in žalostne. Tudi zanje bi rad primernih podob ali to se mi zdi še težje. Ker sem siten človek in težko s kako rečjo zadovoljen, začel sem iskati drugega moža. Seznanil sem se po naključju z jako izobraženim slikarjem, ki je njega dni poučeval celo na cesarskem dvoru. Kar mi je pokazal, bilo mi je prav po volji. Pogodi-diva se. Jaz sem mu prinesel nekoliko pesmic po-nemčenih, in on na to čez nekaj časa nekaj „skic“. To mi je bilo prav, drugo ne; obljubi mi prenare-diti, kar treba. Plačam mu pogojeno ceno, ali potem nisem več videl ne moža, ne podob, in, kakor kaže, tudi jih ne bom. To sem povedal samo zato, da bi moji rojaki videli, kako preglavico imam s podo-bami in da bi mi bili zato tudi prizanesljivi, če ni vse v redu.

Iz „nekoliko besed“ se jih je, kakor prepozno vidim, nabralo mnogo, premnogo. Brez zamere!

Na Dunaju, 28. oktobra 1895.

Jos. Stritar.

Vernih duš dan v gozdu.

(Črtica; češki spisal Svatopluk Čech.)

Jaz ne ljubim iz dražih cvetic spletenih velikan-skih vencev, pod kojih težo se upogibljejo služabniki

z bogatimi našivi, vencev, ki izzivajoče in bahato molé skozi okna dragih kočij, ker se z njimi pelje v žalostinski obleki nakičena gospoda k razkošni, z neštevilnimi svečami v mavrici razsvitljeni rodbinski rakvi.

Mene ganejo veliko bolj siromašni venci, na katere kapljajo solze, tekoče po velih licih, mene ganejo male lučice, katere postavi dete v zašiti obleki na nizko gomilo pod priprosto lesen križ.

Ali pregloboko mi sega zapuščena gomila. Morda leže na njej nevidni cvetovi spominov, morda gore nad njo nevidni plameni ljubezni, katere povi-jajo in prižigajo ljubeče duše v nepoznani daljavi. Morda pa ta osamljen grob nima nikogar, da bi ž njega prepolil temo in ubožnost pozabljenja! Sredi družih ovenčanih in razsvitljenih grobov te gleda tako otožno! Pred tem bi najrajše pokleknil in mesto oddaljenih ljubečih blagoslovil ga s križem ali mesto onih, ki so šli za ljubljenim mrtvecem ter nehali ljubiti in spominjati se.

Ali na tak grob pade vender kak vzplapola-joči odsev raz sosednje grobe, zgubi se morda tudi cvet iz tujih vencev, prileti morda kakova misel iz daljine — morda počiva sočutno na njem tudi kak pogled mimo idočih.

So pa še samotnejši grobovi, brez napisa, iz-gubljeni.

Pred leti so pruske kroglice položile tri mlade, lepe vojake v gozdu na tla. Hitro izkopen grob je vzprejel njih krvava trupla in neka milosrdna roka je nanj posadila brezov križec brez napisa. Ta križ je s časom strohnol in se zrušil. Nikdo ni postavil novega. Nikdo ne pride na ta grob molit nikdo postaviti križa. Le mah in plevel kiti zapuščeno gomilo neznanih žrtev vojakinih.

Oblačen jesenski dan je. Suho listje, rmeno in rdečkasto, visi žalostno na drevju in pokriva tudi na hladnih tleh ležeče, zadnje, vele cvete. Gozd je utopljen v globok, žalosten molk. Le včasih zašumi nekaj kakor tih, težek vzdih: zadnji dih umirajo-čega lista, ki v počasnih krogih plava na tla k mrt-vim listom, kjer se pomeša v šumeč njih ples na samotnem grobu.

In to je dan, ko se živi pripravljajo na poset mrtvih. Ali sem ne bode zašel nikdo. Kdo bi tudi hotel šetati po vzdihujočem, umirajočem gozdu?

In vender, — čuj! V bližini se začuje pokanje suhih vej, šumenje odpadlega listja pod človeško ного. Počasni koraki se bližajo in sedaj se mej

In l. 1885. smo imeli naklada na neposredni davek skupaj 47%, letos ga pa imamo, dasi nam je pol milijona več treba, samo 38%. Kako se je moglo to tako ugodno rešiti? Dve glavni akciji sta to omogočili. Prva se je konvertoval zemljiško-obvezni dolg, mesto 5% plačuje dežela od tega le 4% in dobiček je takoj omogočil, da se je moglo resno misliti na zgradbo dolenskih železnic. Drugič pa se je upeljal davek na žganje, čigar pobiranje se je čez par let prevzelo v lastno deželno oskrb, in to ni bila zasluga tako zvane klerikalne stranke, ampak zasluga one ožje stranke, h kateri je pripadal govornik in katero je vodil mož, ki je z vso vstrajnostjo zastopal svojo zahtevo, namreč poslanec Šuklje. Da je imel prav, kaže to, da imamo letos 210.000 gl. proračunjenih kot naklad na žganje, kar pomeni skoro toli o, kakor 15% neposrednega davka. Govornik omenja potem svoje delovanje v raznih odsekih in ne more si kaj, kakor pravi, da bi zamolčal tudi zaslug, katere ima ob uspešni skrbi za svoj volilni okraj. Razdruženje št. Ožbalske, nenaravno sestavljene občine, varovanje komendske Glavarjeve ustanove, za katero pa žanje ravno sedaj prav slabo hvaležnost, — po — luga slamarke obrti v Domžalah. — za katero je prvi povzdignil svoj glas, — podpore za ceste in mostove itd. mora kazati, da v deželni zbor ni držal križem rok. In da se v Komendi ni že davne vresničilo to, kar žele tamonjši opravičenci, to ni krivda govornikova, ampak največ krivda one stranke, katero hočejo sedaj Komendčani podpirati. Naj jim dobro tekne! Gospod Kersnik govori potem o napadih na notarje, o legalizaciji, o „volilnem zajcu“ in zavrača napade na narodno stranko zaradi Raffeisonovih posojilnic, kazoč, kako neutemeljeni so, in da je uprav liberalna stranka na Nemškem glavni stebel in pospeševatelj tacihi posojilnic, da se pa pri nas izkoriščajo le kot strankarsko sredstvo, nikakor pa ne v onem etičnem smislu, kakor si jih je domneval ustanovitelj. Govoreč o potrebi slogi, zlasti v gospodarskih rečeh, kaže na Domžale, kjer rodi ta sloga mej zastopniki dveh, — ugod si silno nasprotujočih narodnosti, najlpeše sadove. Konec omenja svoj gospodarski program za v prihodnje, ako mu volilci izkažejo še svoje zaupanje, namreč — uravnavo Bistrice in pritokov, prisilno zavarovanje, prenasredbo poselskega zakona, zastopanje vsake, tudi najmanjše opravičene želje, in konča z navdušenim govorom na srečno bodočnost slovenskega naroda in domovine naše.

Mej govorom so se čula burna pritrdjenja in končno se je izjava g. Kersnika, da zopet kandiduje, vzela na znanje z vsestranskim ploskanjem.

Nastopi sedaj ekspozit g. Strupij. Da ni priljubljen, pokazalo se je kaj, ker so Domžalci začeli godrnjati. Dejal je g. Strupij, da hoče govoriti s svojega stališča, da se je ustrašil, ko je slišal, da g. Kersnik sklicuje shod v Domžale (Klici: aha! zakaj pa?). Kersnik je bil njegov sošolec in že tedaj najbolj priljubljen, tudi sedaj mu gre kot človeku in notarju vsa čast; ali kot kandidatu in poslancu mu on ne zaupa (Klici: Zakaj pa ne?), zato ker pripada k takimimovanam liberalcem (Klici: torej vender le takimimovanam!), ki so vero izbrisali iz programa (Viharni protesti in klici: kedaj? To je grda laž!). G. Strupij v veliki zadregi popravi trditve, češ, da se sedaj smatra vera za postransko stvar, ki pa mora tudi pri volitvah zavzemati prvo mesto, ker smo vsi katoličani (Res je!), a Kersnik se ni pridružil kat. stranki, ko je šlo za vero (Klici: kedaj pa je šlo?), on ni prišel na kat. shod ne v Dob in ne v Moravče (Smeh. Kersnik: Koj povem, zakaj ne!). Kersnik tudi ni za kmečkega poslanca, ker je glasoval za legalizacijo (Burni ugovori in klici: saj je ravnokar povedal, da ni nič glasoval!) Kersnik ni nič storil za Domžale (Ugovarjanje: za vsakega posebej ne more!). Govornik priporoča moravškega dekana Kajdiža (Splošno prekanje) in konča z besedami, da bomo že videli: katera stranka

bo več imela, tista bo zmaga! (Veselost in ironično ploskanje.)

Gosp. Kersnik odgovarja, da ima tudi on g. Strupija rad, da pa mora biti njegov politični nasprotnik; na kat. shod v Dob ga že zato ni bilo, ker ni bil vabljen, vabljen pa ni bil, ker so govorniki hoteli po njem brez skrbi udrihati; v Moravče je bil povabljen na shod, ki je imel pripraviti veliki kat. shod v Ljubljani, a to je bil shod nove stranke, katerega se on kot član posredovalne stranke ni mogel udeležiti, posebno ker se je poprej prepričal iz pogovora z dekanom Kajdižem, da bi bil le podrepnik in da se mu je nastavljala past. (Tako je!)

Kamoiški kapelan Kalan nastopi z zavojem kojig pod pazduho in prične: Možje volilci! Tudi jaz imam pravico govoriti na današnjem shodu, kajti tu imam „Vereinsgesetz“. (Klici: „Saj vam nihče ne brani govoriti.“ „Kar govorite!“) Ker imam torej pravico govoriti, imam tudi pravico povedati svoje mnenje (Nekdo: „Seveda ne našega.“ Smeh.) Možje volilci! Kandidat Kersnik nima sposobnosti za kmečkega poslanca, ker (Klici: „Ker ni tehant ali fajmošter.“ Smeh. Kalan je v zadregi.) Pustite me govoriti! Tu je večina inteligentnih mož zbrana (Burno pritrdjevanje), a tudi ljudstvo se zaveda (Dolgotrajno ploskanje. Kalan v zadregi.) G. Kersnik nima glavne lastnosti za deželnega poslanca, ker ni pravi katoličan (Klici: „z dokazi na dan!“ Velik smeh.) Poslušajte mojo pridigo, saj že dolgo niste nobene slišali. (Nastane viharo ugovarjanje. Možje vstanejo proti govorniku. „Mi se ne damo od takega žaliti!“ Komaj se posreči potolažiti. Kalan ves bled.) Gosp. Kersnik je bil vedno vladni pristaš (Klici: Ni res), saj vi teh reči sploh ne razumete. (Klici: Poprej je pa rekel, da smo inteligentni! Nastane velikanski hrup. „Drugič nas je razžalil! Predsednik, tako ne gre dalje!“ Ker se razburjenost ni podela, reče predsednik kaplanu Kalanu: „Vi se nedostojno obnašate, zato zapustite sobo!“ Klici: Tako je, drugače si bomo sami pomagali itd.“ Kalan stoji smrtnobled. Dr. Majaron pristopi k njemu, mu nekaj pošepne na uho, in ga potem odvede k sebi za mizo v kot.)

Ko se je podela razburjenost, vstane g. ces. svetnik Murtnik in v daljšem govoru razloži, kako je sedanja narodna stranka poprejšnja stara slovenska stranka, kakršna je bila od ustavne dobe sem in v kateri so bili Slovenci zjedineni, razun v tisti staro in mladostovski dobi, ki je pa le kratek čas trajala. Iz te stranke so se izločili takimimovanam katoliki ali klerikali in nekateri posvetnjaki so se jim samo zato pridružili, ker upajo s pomočjo duhovnikov kak mandat pridobiti. Govornik potem ob zakonu pojasni, kaj vse spada v delokrog deželnega zbora, kako je težko izvrševati mandat, h kateremu treba mnogoterih sposobnosti; opozori tudi na uspešno delovanje v gospodarstvu zadnjih šest let in na to, da marsikaj, kar se očita, samo da se kaj očita narodni stranki, prišlo je iz sodelovanja vseh deželnozborskih klubov. Konečno priporoča g. Kersnika kot vestnega in vnetega delavca v deželnem zboru.

Po tem z mnogokratnim odobravanjem in s hvaležnostjo vzprejetem govoru oglasi se gosp. dr. Danilo Majaron, ki je odločno in sarkastično pobijal jedno ali drugo trditve gg. Strupija in Kalana. Ta dva sta mu segala v besedo, a dobila vselej uničevalen odgovor, kateremu je poslušalstvo mej burno veselostjo pritrdjevalo. Škoda, da ta zanimiva polemika ni še delj trajala, kajti oba gospoda sta uvidela, da je najbolje, če — gresta in šla sta iz dvorane, predno je g. dr. Majaron svoj govor končal s primero o „moravškem kozolci“, ki je vsem srce ogrela. Živio!

Gosp. Franc Pevec iz Zajelšja je po vsem tem ob kratkem povdajal, kolikega zaupanja je vreden g. Kersnik, ter predlagal, da se isti naprosi, naj bi zopet prevzel kandidaturo obeh okrajev. Dolgotrajno

ploskanje in „živio“-klicanje vseh navzočih je sledilo temu predlogu.

Predsednik g. Kuralt je zaključil oficijalni del. V neoficijalnem delu je g. Mlakar iz Lukovice izražal veselje na tem, kako se je shod vršil, in nazdravil osobito gostoma iz Ljubljane. Tudi so pevci zapeli nekaj lepih, umetnih zborov. V živih pogovorih o vsem, kar smo čuli, in navdušujoč se za našega kandidata g. Kersnika, katerega poznamo le kot „našega Janka“, ostali smo še dolgo skupaj. Ta shod nas je utrdil v naši stari veri, hvala vsem, ki so v to pripomogli!

Dopisi.

Iz Idrije, 29. oktobra. (Povodenj. — „Znani dopisnik“ znanemu dopisniku in njegovim klijentom. — Naša stranka in socijalni demokrati.) Tudi v našem mestu je bila te dni velika povodenj, katera je napravila hišam, trgovinam in krčmam, stoječim ob vodi, več tisoč škode. Nikava, katera teče skozi mesto, ima globoko strugo, zato se je ni zelo bati, sosebno ker takoj upade, čim dež neha. Vender bi bilo treba tudi pri njej nekoliko regulacije, da bi se ognilo neugodam ob takem deževnem vremenu. Razven struge morali bi popraviti tudi mostove, kateri se pač ne spodobijo za mesto Idrijo. A za to se ne zmeni nobeden človek, dokler ne trpi škode, potem pa jadikuje, dokler ne pozabi — in stvar je poravnana. Veče nevarnosti za Idrijo je pa Idrija v sedanjem stanju. Ravno pri uhodu v mesto so grablje, za katere prinaša voda drva iz gozdov. Ako bi teh ne bilo, bi se Idriji ne bilo bati Idrije, če bi se jo le količkaj še uredilo. Tako je pa skoro vedno, kadar prinese voda drva v Idrijo, promet po logaški cesti pretrgan. Tudi te dni je bila voda daleč po tej cesti ob Idriji in je tudi cesto tako poškodovala, da so morali pošto prenašati blizo pol ure po pešpoti ob tako zvanih Rakah. Vsemu temu so kriva le drva, posebno taka, kakršna prinaša Idrija navadno. Včasih je prinašala voda večinoma le debela drva, katera niso bila za povodenj tako nevarna, ker se je voda laže odtekala. Sedaj pa spuščajo po vodi večinoma drobnejša drva, katera pobero za saboj listje in veje, ki zamaše grablje, da se voda ne more odtekati, in zato deloma zastaja, deloma zagromi proti notranjemu mestu. Ako bi pošiljali v Idrijo debela drva, bilo bi manj nevarnosti za ljudi in rudnik (kajti tudi rudnik ni brez nevarnosti, odkar stoji ob Idriji rov Inzachi, kateri se vedno bolj ponižuje), kakor tudi ljudje bi dobili boljša drva, ne premočena in trhljena, ako bi se cepila v Idriji. Nadalje je včasih gozdno oskrbnitstvo pošiljalo delavce na grablje, kadar je voda prinesla drva, da so kolikor toliko delali prostor, da se je voda odtekala. Sedaj tega ne stori več. Naposled bi bilo treba spuščati pri srednje veliki vodi, ne pa pri taki povodnji. Nekoliko več skrbi bi pač morali imeti za uboge prebivalce ob vodi, dasi so spravili te večinoma do reverza, po katerem se odpovedujejo vsakej odškodnini za provzročeno škodo vsled drv. Za nekoliko goldinarčkov so se odpovedali kratkovidni ljudje odškodnini za vee večne čase. Sedaj jim pa voda napravi še jedenkrat toliko škode, kolikor so dobili odškodnine prej jedenkrat za vselej. Ker torej si sedaj ljudje ne morejo drugače pomagati, skušajo naj s pomočjo županstva, glavarstva in svojih poslancev priversti do tega, da se grablje prestavijo na drugo mesto, kar ni težko tudi gozdnemu erarju. Komisija, katera je bila vsled te vode v Idriji, se je izrekla v istem smislu, zato naj pomagajo merodajni faktorji kolikor mogoče ljudem.

(Dalje prih.)

vejami pokaže upognjena mamica s koškom na rami.

Starka je utrujena od poti in vsa zasopljena. Dolgo pot je že napravila in noge ji že odpovedujejo. Išče prostora, da bi si odpočila. Oko ji za gleda zapuščen gomilo, podrt, strohnel križ. Nekaj trenutkov zre tja, potem postavi tresočih rok košek previdno na tla in sede poleg njega ob osamljeni gomili.

Obleka njena je siromašna. Izpod nitkastega robca ji padajo na čelo beli lasje, obraz, polen gub je rumen, kakor listje okrog. Mnogo nesreč je začrtanih na tem obrazu, mnogo bolestit in skrbij. Podoba te žene popolnoma sodi v okvir otožnega jesenskega gozda.

V bližnje mesto nese na prodaj vencev, s katerimi še živčijo kitijo grobe svojih drazih. Mnoga solza je že kanila na te vence, kojih je polagala v košek in zdaj, ko gleda ta osamljen grob, začuti znova hudo, pekočo bolečino v prsih.

Ah, tudi ona nosi tak samotni grob v žalujoči duši. Imela je drazega, dobrega sina, njen ponos in njeno veselje. Vzeli so ga k vojakom. Kako iskreno ga je poljubila, kako krčevito objela, ko

se je poslavljala od nje, predno je šel v tujo deželo! Koliko solz je prelila na njegovih prsih, — koliko krat blagoslovila s križem, — odblagoslovila pa ni od njega nesrečne osode. Ah, koliko noči je prebela misleča nanj in vprašujoča se, kje je zdaj, kako se mu godi, spominjajoča se z grozo nevarnostij, ki ga morda baš sedaj obdajajo, — iskrene molitve je pošiljala v nebo, naj bi peroti njegovih angeljev čuvala njenega sina! S solzami in poljubi je pokrivala njegova pisma, smebljaje se na pol srečno na pol bolešno vrsticam, s katerim je poročal o svojem potovanju ter upletal šaljive opise divje bosenske dežele, zakritih Turkinj in mohamedanskih šeg.

Potem pa so pisma prenehala in potem se ji je nenadoma zejeda v srce nesrečna vest, njen ljubljeneček je umrl v tujini. Kdo bi narisal bolest nesrečne matere? Njeni lasje so od onega trenutka postali snežno-beli postava njena se sklonila je k tlom. . . . O, daljni, nepoznani grob, kjer je pokopana vsa njena sreča, vedno in vedno plava pred njo, zaman kliče njene solze, njen blagoslov! Morda niti nizke gomile nima, kot ta tukaj, na njem ne leži morda niti podrt križ!

Globoko vzdahne in ihti nekaj časa. Potem s tresočo roko poseže v košek, vzame iz njega venec za vence in ga opazuje solznih oči. Izbere najlepšega, največjega in najdražjega. Tega položi na grob nepoznanih bojevnikov. Obile solze ji teko po nagubanem lici in padajo na cvetove vencev in na suho listje zanešeno na grob. Na to še tiho pomoli, blagoslovi, grob storivši trikrat križ in položivši ostale vence zopet v košek, gre počasi svojo pot.

Sube veje se lomijo pod njenimi nogami, tihi vzdih padajočega listja se stopé z njenim vzdihanjem, in marsikateri list obliči v njenih belih laseh. Zginila je za drevjem.

Grob je zopet sam. Zadnji žarki dneva padajo skozi rdečkaste vrhove dreves na svež venec in se igrajo z lesketajočimi solzami, ki jih je na grobu prelila sveta materinska ljubezen in globoka bolest.

Kaj čudno šušti nad grobom suho listje, katero je vzbudil veter. Morda so to duše treh mater, ki obletavajo nakičen grob ljubljenih sinov? Ako so one to, vzame gotovo jedna izmed njih najlepši cvet iz venca in ga ponese s solzo, ki blišči na njem, daleč doli na jug na drug, zapuščen neznan grob.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. oktobra.

— (Glas iz občinstva.) On dan je „Slov. Narod“ vsled radovednosti „Slovenčeve“, kdaj da izide račun o darovih, došlih ljubljanskemu magistratu za poškodovance po potresu, tudi nasprotno vprašal, kdaj da pride račun o darovih, ki so došli v isti namem škofijstvu. Na to je pa dal „Slovenec“ čuden odgovor, da takega računa ne bo, ker so darovi, poslani škofijstvu, temu na prosto razpolago brez vsacega računa. S takim odgovorom ljudstvo nikakor ne more biti zadovoljno; kajti mej darovi, poslanimi magistratu in onimi, ki so prišli škofijstvu ni, razun adrese, čisto nobenega razločka, namen je obojim jeden in isti. Mi zdaj vemo, da je magistrat darove razdeljeval v pričjo zaupnih mož, katerim so razmere poškodovancev dobro znane. Zdaj pa vprašamo, kdaj je škofijstvo prejelo darove delilo, komu in kako, ter v pričjo katerih mož? To je treba toliko bolj vedeti zdaj, od kar se je naš prevzvišeni škof postavil na čelo vse agitacije za politične volitve. Zdaj moramo imeti zagotovilo, da se omenjeni darovi ne bodo trosili za napačne namene. Torej na dan z računom!

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Ne dvomimo, da bo žaloigra „Mlinar in njegova hči“, kakor vsako leto tudi jutri privabila mnogo občinstva v gledališče, saj je hvala Bogu že minila tista doba, ko je bilo zabavljanje na to igro v modi. Zabavljanje je ponehalo, igra pa še vedno ni pokopana, je dandanes prav tako priljubljena kakor v časih, ko je prišla prvič na oder. Glavne vloge pri jutrišnji predstavi so v rokah gosp. Slavčeve in gg. Inemana in Danila. Ker je igra dobro nastudirana in je pričakovati, da se bo igra skrbno uprizorila in vestno igrala, ne bo nikomur žal, kdor pride k jutrišnji predstavi. Tiste posestnike lož, kateri morda vendar ne mislijo priti k predstavi, prosimo novič, naj blagovolijo svoje lože za to predstavo dati „Dramatičnemu društvu“ na razpolaganje.

— (Slovenske gledališke predstave v mesecu novembru) bodo nastopne dni: V petek 1. („Mlinar in njegova hči“) v nedeljo 3. (opera „Trubadur“), torek 5. (drama „Razbojnik“), četrtek 7., soboto 9., torek 12., petek 15., nedeljo 17., torek 19., četrtek 21., soboto 23., torek 26., petek 29. novembra. — Opozorjamo narodna društva, naj se blagovolijo ozirati na to, kadez določujejo dneve svojim veselcam.

— (Vojaške vesti) Vojaški kurat v Ljubljani g. dr. Luka Senjak je premeščen v Zagreb. — Pri domačem pešpolku št. 17. so imenovani: stotnikom 1. vrste stotnik 2. vrste Ivan Konschegg; za stotnike 2. vrste nadporočniki: Karol Breindl, Viljem Zhuber pl. Okrog in Ivan Balzar; za nadporočnike so imenovani poročniki: Teodor Gausser, Fran pl. Kerchelich in Ivan Peterman; za poročnika sta imenovana častniška namestnika Rudolf Voit in Julij Habicher. Nadalje so imenovani: Milan vitez Bleiweis poročnikom pri 9. topničarskem div. polku in zdravnik dr. Ivan Bleyer pešpolka št. 17. polkovnim zdravnikom 2. vrste.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) pelo bode na praznik vseh svetnikov pri sv. Krištofu ob 3. uri popoldne, v slučaju ugodnega vremena pri „Sokolski piramidi“, v slučaju neugodnega vremena pa v cerkvi, naslednje tri žalostinke: Bradsky: „Oče naš“; Jenko: „Na grobeh“; Fr. Gerbič: „Rože in trnje“.

— (Pevski večer na čast umrlemu skladatelju Volariču) in v podporo njegove obitelji priredi pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo dne 10. novembra v salonu „pri Maliči“. Ker je ta spominski večer združen tudi z dobrodelnim namenom, nadejati se je obilne udeležbe. Vse natančnejše objavi se pozneje.

— (Vreme) je še vedno skrajno neprijazno, deževno. Vode so upadle le prav malo, ko se je predvčerajšnjim za malo časa zvedrilo in prenehalo deževati, potem pa se vzdržujejo na jednaki višini. Danes je po malem mej dežjem skušalo snežiti in vse kaže, da utegnemo v kratkem imeti sneg.

— (Nezgođe vsled poplav.) Zadnje deževje prouzročilo je marsikje veliko škodo. Ne oziraje se na poplave in povodnji, katere so nastale po neprestanem nalivanju, ter deloma uničile jesensko setev, pojavili so se plazovi, ki so n. pr. deželno cesto, vodečo z Zidanega mosta proti Sevnici na dveh krajih popolnoma pretrgali. A v razborske

fare okolici v Panečah je vzel tak plaz celo gospodarsko poslopje, ter zasul tudi živino. Razven tega grozno razsaja „krvava griza“, daveča mlado in staro, bogato in revno stanovanstvo občine Loke. V nedeljo 27. t. m. nagnala je Savinja splav v kobilu mosta pri oljnarici zidanmostovski, ter ga razbila. Srednji krmar je takoj vtonil, zadnji krmar pa se je na 4. blodih rešil po pomoči vrlih Šmarčanov še le na Savi 2 uri od Zidanega mosta proti Sevnici.

— (Krka.) Iz Št. Jerneja se nam piše dne 29. t. m. Vedno deževje je Krko tako veliko napravilo, kakeršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Od Št. Jerneja doli, oziroma Bele cerkve naprej je stopila ven in veliko škode napravila na pohištvih ter zimskih setvah. Grad Otočce je bil v vodi, prebivalci njegovi niso mogli ven. V Kostanjevici seveda so morali s čolni vozariti od hiše do hiše in Krka je preplavila tudi kos ceste. Pa bo leto za leto Krka ob trajajočem deževju tako in še hujše delala, ker v Subi krajini in drugod ob njenem toku hoste padajo in z njimi gineva mahovje in drugo, kar vodo pridrževa. Tako bode kakor v savinski dolini. Tam so zdaj Savinjo že precej regulirali. Kdaj bode Krko, se ne more reči, ker g. Viljem Pfeifer, naš poslanec se čuti zmiraj tako gibčnega, kakor 24 let sem, v katerih je te, po Krki pomandrane okraje v deželnem in državnem zboru zastopal in v dolenskih farovžih mu še dajo toliko zmožnosti za poslanstvo, da še ve glasovati s klerikalno stranko. Kmet baje tako nima, nič odločevati pri volitvi poslanca! Naj bi bil prišel g. Viljem Pfeifer te dni vsaj v Rako; videl bi bil iz jedilne sobe v farovžu nepopisno žalosten prizor: vse v vodi od Bele cerkve doli do Krške vasi; velikansko jezero in le strehe ven moleče iz tega drugače tako lepega našega okraja. Kaj družega ne moremo od njega zahtevati!

— (Poplava v Kočevju.) Dne 28. t. m. nastala je kakor v mnogih drugih krajih naše kronovine tako tudi v Kočevju velika poplava. Jeden del mesta je bil popolnoma poplavljen in je stala ondu voda skoraj meter visoko. Tudi poštno in šolsko poslopje je bilo v vodi, pa tudi iz drugih kočevskih vasij se poroča, da je voda ponekod vse poplavlila. Škoda je precej velika. Deželna vlada je poslala komisarja g. Puticka v Kočevje, da stvar ogleda in nasvetuje, kako v bodoče preprečiti take poplave.

— (Kaznovana porednost) Konjederec z Drenovega vrha je oni dan na „stari šrang“ na Vrhuški uganjal razne burke in se zlasti zabaval s tem, da je dražil priklenjenega domačega psa. Mož je bil precej vinjen in je konečno pokleknil pred psa, se oprl na roki in dražil psa s tem, da je posnemal lajanje in mu kazal jezik. Pes pa te šale ni razumel, jel se je zaganjati na konjederca in ga konečno popadel — za jezik ter mu kos jezika odtrgal. Konjederec se je na to takoj streznil in gotovo je, da ne bo nobenemu psu več jezika kazal.

— (Samomor.) Iz Zagorja na Pivki se nam piše: Kar se v velikih mestih prav pogostoma zgodi, to se je tukaj zgodilo po 60 letih, namreč samomor. Neka 24 let stara, šele tri mesece omožena ženska je skočila v 9 metrov globok vodnjak in našla tam smrt. Uzrok samomora je nezadovoljnost v zakonskem stanu.

— (Tatvina.) Nepoznani lopovi so 27. t. m. se priplazili v hišo g. Mihaela Primška, posestnika in gostilničarja v Kasasih pri Celju, ter v tem, ko je družina molila odnesli 300 gld. v gotovini in hranilnično knjižico, na katero je bilo naloženo 600 gld.

— (Dresura.) Iz celovške okolice se piše „Miru“: Bilo je zadnje dni pred počitnicami, ko slišim iz naše šole vpitje. Blizaje se razumem: „Kuten Morgen“, kar se je gotovo 40krat ponovilo. Potem umolknejo, pa kmalu se začne: „Kuten Tak“ in ravno tolikokrat: „Kuten Abent“. Zakaj vse to? Če so celovski bismarkovci tako nervozni, da jim utegne vsaka slovenska beseda, tudi slovenski pozdrav, škodovati, svetujemo jim, naj ne hodijo na sprehod čez domači prag, ali pa prav daleč, najbolje tja v „rajh“. Tisti zrak jim bode dobro dejal. Ubogi učitelji, ki morajo opravljati tak posel! Če bi ne bilo gotovo, da so naše šole pomemčevalni stroji, vprašali bi se, soli učilnice ali mučilnice?

— (Razveljavljeno imenovanje) Tržaški občinski zastop je imenoval profesorja Frana Fridricha ravnateljem mestne seveda laške realke. Namestništvo je to imenovanje razveljavilo. Ta naredba je najbrž v zvezi s pogajanjmi glede podržavljenja mestnih srednjih šol, čemur pa se občina odločno upira, saj bi s tem izgubila vzgajališče pristnih iredentovcev.

— (Umr) je v starosti 57 let župan občine Kastav, Franjo Ks. Munič, odličen rodoljub. N. v m. p.!

— (Razpisane službe.) V področji političnih oblastev na Kranjskem začasno mesto okr. komisarja, eventualno začasno mesto koncipista deželne vlade. Prošnje do dne 15. novembra dež. predsedstvu v Ljubljani. — Mesto voditelja zemljiške knjige pri okr. sodišču v Weitzu, eventualno pri kakem drugem sodišču. Prošnje do dne 9. novembra predsedstvu dež. sodišča v Gradcu. — Na tro. razrednici v Leskovcu drugo učne mesto z letno

plačo 500 gld. Prošnje do dne 30. novembra okr. šolskemu svetu v Krškem. — Na štirirazrednici v Kostanjevici, II. kategorija, mesto nadučitelja in voditelja z letno plačo 600 gld. in funkcijsko priklado 100 gld. Prošnje do dne 30. novembra okr. šolskemu svetu v Krškem.

* („Prodana nevesta“ na poljskem gledališču.) Ravnatelj narodnega gledališča v Pragi gosp. Šubert je dobil te dni iz Varšave nastopno brzojavko: „Povodom 50 predstave „Prodane neveste“ v Varšavi — od dne 31. julija — javljava naju čestitke češki umetnosti. Stanislav Ciechomski, Aleksander Polinski, glasbena poročevalca.“ Ravnatelj Šubert se je brzojavno zahvalil.

* (Krona kraljice angleške) Ko bi morala angleška kraljica svojo krono ves dan na glavi imeti, bi se tekom jednega tedna gotovo zahvalila za kraljevsko čast. Krona je sila težka, ker je narejena iz masivnega zlata ter okrašena z jednim velikim rubinom, jednim velikim safirjem, 26 malimi safirji, 11 smaragdov, 4 malimi rubini, 1363 briljanti, 1273 demanti, 4 velikimi in 273 malimi biserji. Najznamenitejši kamen je veliki rubin Pedro grozoviti ga je poklonil Edvardu I., v bitki pri Axincourtu je pa dičil šljem Henrika V.

* (Pariška moda.) Razlika mej pariško in dunajsko modo je čedalje večja, to pa vsled upliva angleškega ukusa na pariško modo. Kroj ženskih toilet v Parizu je povsem angleški in tako slavni francoski ukus določa le še barve. Letošnjo jesen nosijo Parižanke polmoške obleke, imenovane costume tailleur. Značilen je skoro povsem moški jopič in moški telovnik. Jopič je odprt in ima širok ovratnik ter široko v slogu Louis XV. obšit. Telovnik je obšit s čipkami. Jopič in telovnik sta navadno rujava ali svetlo rujava, obšiv in čipke so bele, časih tudi rumene. Tudi kožuhovina je prišla zopet do veljave, ali nepobarvana.

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gg. uradniki
banke „Sla vije“ v Ljubljani 10 kron 40 vin.
— Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Zagreb 31. oktobra. Prof. dr. Fran
Celestin je umrl. Pogreb bo v petek.

Metlika 31. oktobra. Mesto Metlika je postavilo kandidatom za deželnozborski mandat gospoda dra. Ivana Tavčarja. — Župan: Salloker.

Dunaj 31. oktobra. Slovenski poslanci so v današnji seji nujno predlagali, naj se po povodu prizadetim prebivalcem ljubljanskega barja nakloni državna podpora.

Dunaj 31. oktobra. Iz Trsta se javlja neverojetna vest, da je škof Glavina odstopil, ker se mu je iz Rima očitalo, da protežira Slovane.

Dunaj 31. oktobra. Poslanska zbornica je danes vzprejela pri tretjem branju zakon glede ponarejenja živil.

Dunaj 31. oktobra. Graški župan dr. Portugal je bil danes pri cesarju v avdijenciji in se mu zahvalil za cesarjev obisk v Gradci. Predstavil se je tudi Badeniju in ta mu je obljubil, da pride na spomlad na Štajersko.

Dunaj 31. oktobra. Vsled neugodnih političnih novic zlasti glede postopanja Rusije v Aziji je danes na tukajšnji borzi nastala panika. Delnice kreditne banke so padle za 11 gld., delnice ogerske kreditne banke za 10 gld., Länderbanke za 9 gld., bančne družbe za 7 gld. Pred zaključkom borze se je razburjenost nekoliko polegla.

Praga 31. oktobra. Pri včerajšnji volitvi za občinski svet so dobili Staročehi 14, Mladočehi pa 13 mandatov, za tri mandate treba ožje volitve. Doslej je bilo v obč. svetu 46 Staročehov in 42 Mladočehov.

Sofija 31. oktobra. Ker je Koburžan odklonil željo, naj se v prestolnem govoru napove prestop princa Borisa k pravoslavju, dočim to poslanci odločno zahtevajo, se je za dopoldne določena otvoritev sobranja preložila na popoldne. Ministerstvo je podalo ostavko, katere pa Koburžan ni vzprejel.

RAZGLAS.

Državno vojno (skupno) ministerstvo namerava v priloženem seznamu I. navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki reprezentujejo četrtino normalne potrebščine za l. 1896., dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravilo imajo veljati ponudnikom dotičnih dajatev sledeče določbe:

1.) Ponudbe za prevzete take dajatve smejo se vložiti le od mojstrov, ki stalno bivajo v Avstro-Ogerski, in so z obrtnim listom obrtniške oblasti pooblašteni, da smejo dotično obrt samostojno izvrševati, in ki dotične predmete izdelujejo faktično v lastni svoji delavnici.

1.) Vsak mali obrtnik se lahko udeleži te dajatve, kakor ga je volja bodisi samostojno, bodisi kot ud zaveze. V prvem slučaju ima sam vložiti ponudbo, sestavljeno po obrazcu A, ki je zadej razviden.

Mali obrtniki, ki se združijo v jedno zavezo da dajatev preskrbijo, izberó naj si najprej pooblaščenca, od katerega je potem ponudba sestavljena po omenjenem obrazcu s seznamom po njem zastopanih malih obrtnikov vposlati. Obrazec za seznam je pod B takisto priložen.

3.) Potrdilo na ponudbi, oziroma seznamu, o pravici samostojnega izvrševanja dotične obrti dobi se v mestih, kjer je obrtna oblast, pri le-taj oblasti, v drugih mestih pri občinskem predstojništvu.

Na ponudbe (sezname), v katerih ni tega potrdila, se ne bode oziralo.

Če pooblaščenec zastopa zavezo čevljarških mojstrov ali pa zavezo jermenarskih, sedlarskih i. t. d. mojstrov, potem ima tako za čevljarške, kakor za ostale mojstre vložiti posebno ponudbo s seznamom.

4.) Mali obrtniki, ki pripadajo kaki zavezi kot članovi, ne smejo tudi hkrati posamezno oferirati. Istotako ne sme noben mali obrtnik pripadati dvema ali celo več zavezam.

5.) Ponudbe, previdene s kolkom 50 kr., naj se vpošljejo najkasneje do 9. decembra 1895 leta ob 12. opoldne intendantiji onega vojaško teritorialnega področja, v katerem bivajo mali obrtniki (odnosno pooblaščenec zaveze).

Te intendantije so:

intendantija	1. voja v Krakovu,
"	2. " na Dunaji,
"	3. " v Gradcu,
"	4. " Budimpešti,
"	5. " Pozunu,
"	6. " Košicah,
"	7. " Temešvaru,
"	8. " Pragi,
"	9. " Jožefovem,
"	10. " Przemyslu,
"	11. " Lvovu,
"	12. " Sibirju,
"	13. " Zagrebu,
"	14. " Inomostu,
"	vojnega poveljništva v Zadru.

Na ponudbe, ki prepozno prihajajo, ali se še pošljejo telegrafičnim potom, se ne bode ozir jemal.

6.) Uzorci za poskušnjo ni treba pošiljati, niti ni treba jamščine (kavcije) polagati.

7.) Denarna vrednost dajatvene partije za zalaganje se poganjajočih obrtnikov se ima ravnati po broju v razmerju k razpisani skupni dajatveni količini.

Pri obutalu si državno vojno (skupno) ministerstvo pridržuje v soglasji z besedilom obrazca ponudbe, določevati vrste in velikostne razrede obutal, ki jih imajo oddajati pojedini mali obrtniki (zaveze), in sicer pri naročevanju samem.

Lahki čevlji se bodo le takim ponudnikom odkazali, kateri v ponudbi specijelno izjavljajo, da tudi te vrste obutalo vsprejmo v dajatev.

8.) Vrste, ki se imajo dajati, morajo biti izdelane od dotičnih malih obrtnikov, katerim se je dajatev naročila, v lastni delavnici.

Odstop (cesija) dajatve, ki se je komu naročila, drugim osebam, bodisi proti plačilu ali brezplačno, ni dovoljen in bi imel za posledico, da se dotične vrste popolnoma izključijo od prevzetja.

9.) Za orijentovanje o razmerah glede cen naj služi pridejani seznam II. iz kojega so razvidne cene, ki so zdaj veljavne za dobavljalne družbe vojskine. Višje cene kot tu navedene se ne mogó nikomur dovoliti.

10.) Oddajalni kraji in oddajalni termini za naročene vrste naznanijo se takrat, ko se bode prisodila komu dajatev, to bode meseca januarja 1896. l.

Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbližje prebivališču dotičnega zalagatelja.

Oddajalni róki padejo v čas od 1. maja do 31. julija 1896. leta.

Da se oddajanje kolikor možno olajša ustanovile se bodo, ako bi kazalo, za male obrtnike iz krajev, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bližje ležeča prevzemališča.

11.) Vse vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako gledé kakovosti materiala, kakor gledé oblike dimenzij, teže in konfekcije popolnoma odgovarjati eraričnim uzorcem, ki leže pri monturnih upravnih zavodih. Ti uzorci z opisom in črtanjem, in k obutalom tudi prikrojevalne patrone so vsakomur na vpogled pri monturnih zalagališčih štev. 1 v Brnu, štev. 2 v Budimpešti, štev. 3 v Gradcu in štev. 4 v Kaiser Ebersdorfu, oziroma se lahko od tam naroče proti plačilu.

Gledé materiala (Rohrplattenstoff) za telečake iz telečje kože in za nabojnjake se opozarja specijelno na dotično opazko v seznamu I.

Čevljarški mojstri jednega kraja, ki se hočejo natančneje informirati o izgotavljanju vojaških obuval po uzorcih, lahko iz svoje srede jednega mojstra odpošljejo v bližnje monturno zalagališče, ki mu bode dalo dotične potrebne informacije.

12.) Dovoljeno je, posluževati se strojev. V vsakem slučaju pa morajo biti obuvala vseskozi šivana.

13.) Gledé vizitacije oddanih obutal se opomni, da se najpreje notranja kakovost preiskuje na ta način, da se razpara jeden odstotek (najmanj jeden par) vsake oddajalne partije od častnika, ki jo bode prevzel.

Če se ni pri tej preiskavi kaj pomankljivega pokazalo, preiskovala se bode vsa partija, ne da bi se dalje paralo.

Če bi pa bilo kaj pomankljivega, kar se tiče notranje kakovosti, iz česar bi brezdvomno sledilo, da obuvala ne odgovarjajo vsem propisom, potem se takoj vsa partija smatra za izmeček in se odkloni. Če bi pri prvi preiskavi bilo kakega dvoma, dali odgovarjajo preiskovana obuvala uzorcem preiskovalo se bode dvojno, eventualno trojno odstotno število (najmanj pa dva do tri pare čevljev).

Če ni nikakih pomislekov proti vsprejetju, se razparani komadi na erarične stroške zopet popravijo. Inače se ti komadi razparani, kakor so, vrnejo zalagatelju, kateremu potem ne pristojata pravica do odškodnine.

Vojaška in jahalna oprava pregledovala se bode vsak komad posebe.

14.) One vrste, gledé katerih se je pri vizitaciji izkazalo, da niso narajene po uzorcih, ali katere so se doposlale stoprav potem, ko je potekel rok za oddajanje, se ne bodo vzprejemale.

15.) Če misli kak mali obrtnik (zaveza), da odklonitev kake vrste ni utemeljena, je upravičen, prositi za nepristransko komisijo. Dotična prošnja naj se vložijo najkasneje v 14 dnevih od dneva odklonitve pri onem kornem poveljništvu, v katerem področju se nahaja monturno zalagališče (oddajalno mesto), ki je dotične vrste odklonilo.

Nepristranska komisija, ki jo ima sklicati omenjeno korno poveljništvo, obstoji iz jednega štabnega častnika vojske kot predsednika; dveh stotnikov (ritmajstrov) vojske; iz jednega uradnika vojne intendantije in iz treh zvedencev civilnega stanu, od katerih jednega določi zalagatelj, jednega monturno zalagališče (odnosno korna intendantija, v katere področji leži dotična prevzemna postaja) in jednega trgovsko sodišče vsled prošnje kornega poveljništva.

Če trgovinsko sodišče ni možno, imenovati zvedenca, onda ima korno poveljništvo naprositi dotično trgovsko in obrtniško zbornico, da deleguje zvedenca.

Sodba, katero izjavi večina vseh članov razsodišča gledé vzprejetja ali odklonitve vrst na temelju dajatvenih pogojev, se ima smatrati za konečno odločitev, proti kateri ni nobene pritožbe ne administrativnim, ne pravnim putem.

Stroški nepristranske komisije zadenejo v slučaju, če je komisija spoznala, da ni moči nobenih njej predloženih vrst vsprejeti, zalagatelja, v protivnem slučaju, to se pravi, če se vse vrste vsprejmó, pa vojaški erar.

Če pa je bilo spoznano, da samo jeden del predloženih vrst ni za nobeno rabo, potem ima zalagatelj od skupnih stroškov nepristranske komisije trpeti samo tisto svoto, katera odgovarja oddajalni vrednosti dotičnih vrst, gledé kojih se je izreklo, da niso za vzprejetje.

Na Dunaju dne 18. oktobra 1895.

Obrazec A.

Intendantiji c. in kr. _____ voja v _____

Ponudba.

Kolek 50. kr.

Jaz N. N.

stanujoč v (mesto, ulica in hišna številka) na (kronovina, pri ponudnikih iz Ogerske tudi županija) izjavljam s tem, da sem pripravljen, obuvala vsake vrste, številke in velikostnega razreda¹⁾ po cenah objavljenih v razglasu drž. vojnega (skupnega) ministerstva z dne 18. oktobra 1895. oddelku 13. štev. 1865. v smislu določil tega razglasa, ki so mi v polnem obsegu znana in kojim se popolnoma podvržem, sam izgotavljam in na lastni račun dajati.

Takisto vzprejem pod istimi pogoji dajatev lahkih čevljev²⁾

Seznam (sezname) onih malih obrtnikov, v katerih imenu vlagam to ponudbo, je (so) priložen(i).³⁾

V dne 1895.

Da je gospod N. N. v N. obrtno pravico uživajoč samostojen čevljarški (jermenarski i. t. d.) mojster, se s tem potrjuje:⁴⁾

Pečat
obrtne krajne
oblasti.

Podpis

(krstno ime in priimek, razločno napisan).

¹⁾ Ponudniki vojaške in jahalne oprave imajo besede „obutala vsakega razreda, številke in velikostne vrste“ izpustiti, in mesto njih navesti število in kakovost vrst, katere bi bili pripravljeni dajati.

²⁾ Ta stavek je vsprejeti v ponudbo le od takih malih obrtnikov, kateri bi hoteli eventualno tudi zalaganje lahkih čevljev sprejeti.

³⁾ Ta tretji stavek naj sprejme samo oni mali obrtniki v ponudbo, kateri se zedinijo v svrhu izvrševanja zalaganja v zavezo.

⁴⁾ Samo ponudbe posameznih ponudnikov morajo biti previdene s tem potrdilom. Pri zavezah je doprinesiti potrdilo po formularju B: na seznamu zaveznih članov.

Seznam I. O zalagalnih vrstah.

Poimenovanje vrst			Ponudbenikom iz		
			kraljevin in dežel. zastop. v drž. zboru	dežel. ogerske kroge	
			pridržane so v oddajo		
Gotovi	čevlji	od 5 do 13 veli- kostne vrste	parov	49437	21.88
	lahki čevlji			7525	3225
	nizki škornji			2336	1001
	dragonski škornji			6923	2967
	husarske čizme			1519	651
Jermenov za hlače			komadov	5635	2415
Telečakov	z nosilom, vz. 1888 ¹⁾	z novrstnimi (podaljšanimi) podponoma		3713	1592
	vz. 1888 brez nosil in brez tornisterske igle			183	79
	za tehnične čete, s pasno podpono			154	66
	za sanitetne čete			114	49
Nosilo za telečake			garnitura	1998	857
Tornistre za naboje ¹⁾				4182	1793
Tornistre za	konjico	brez nabojnjačev		516	221
	topništvo z jermeni za jedilne skledice			315	135
	Gotovi nabojnjači za konjico			902	386
Pasovi	brez zaponk vz. 1888	z zaponkami	komadov	3885	1665
	z zaponkami			630	270
Topolci za	sablina bodala k repetirkam	5425		2325	
	sabl. bodala za Werndlovo puško pešva	219		94	
	sabljo pešva	297		128	
Nosilne pripouke pasove			577	248	
Pasovi za	s karabinsko zaponko ²⁾	brez karabinske zaponke ²⁾	577	248	
	konjico		577	218	
Pasovi s karabinsko zaponko ²⁾			96	41	
Tobolec za pijonirske sablje k pasu			97	41	
Jermeni za puške			6157	2768	
Jermeni za repetirko karabinko			910	390	
Plašni jermeni za	pešvo z dvema zaponkama	na konjih brez konja za konjico	komadov	315	135
	moštvo			87	38
	artilnerije			52	23
	za konjico			35	15

Poimenovanje vrst			Ponudbenikom iz	
			kraljevin in dežel. zastop. v drž. zboru	dežel. ogerske kroge
			pridržane so v oddajo	
Nabojnjača za pešvo 8 mm municiji brez držala nabojev			5827	2498
Nabojnjače za konjico 8 mm municiji			542	233
sabljeni	pasovi	za konjico	1960	840
	ročni jermeni		1487	638
Vodeki s tobolci za pijonirsko sabljo			455	195
Tobolci sami za pijonisko sabljo			595	255
Oprtnice za bobnje okovane			63	27
Prepasni jermenje za bobnje			55	23
Podsedlice za sedle s trdnimi stranicami			1123	482
Gorenje opasivnice			938	402
Spodnje opasivnice	brez podpon		1043	447
	podpone		3060	1312
Remeni okrog konjske glave			1261	541
Kleistični remeni			1139	488
Žvalne			1310	562
Kleistične			1568	672
Stremenski remeni			1467	629
Sprednji			5117	2193
Zadnji	stranski	Pritezalni jermeni	2877	1233
	srednji		1370	587
Hlevnih podponcev	brez pripevnic ^{a)}		1671	716
	s pripevnicami		1: 26	826
Oprsnega remenja			1064	456
Tobolcev za podkve s pripevnicami			834	358
Oprtalnice za kuharsko orodje za konjico			1074	461
Predpasnike za kovače			15	7
Utokov za konjiške taboriščne sekire (starovrstnih)			258	110

Seznam II. O zalagalnih cenah.

Nazvanje vrste				Jednotna cena			
				v številkah		v pismenih	
				gld.	kr.	goldinarj.	krajcarjev
1	čevljev	5	5	31	pet	jedenintrideset	
		6	5	20	pet	dvajset	
		7	5	18	pet	osemnajst	
		8	5	13	pet	trinajst	
		9	5	01	pet	jeden	
		10	5	03	pet	tri	
		11	4	87	štiri	sedeminosemdeset	
		12	4	85	štiri	petinosemdeset	
		13	4	80	štiri	osemdeset	
		5	3	84	tri	štiriinosemdeset	
		6	3	78	tri	oseminsedemdeset	
		7	3	77	tri	sedeminšestdeset	
		8	3	73	tri	triinšestdeset	
1	lahkih čevljev	9	3	67	tri	sedeminšestdeset	
		10	3	67	tri	sedeminšestdeset	
		11	3	58	tri	oseminpetdeset	
		12	3	55	tri	petinpetdeset	
		13	3	53	tri	triinpetdeset	
		5	7	10	sedem	deset	
		6	7	04	sedem	štiri	
		7	7	—	sedem	—	
		8	6	96	šest	šestindevetdeset	
		9	6	69	šest	devetinšestdeset	
		10	6	68	šest	oseminšestdeset	
		11	6	59	šest	devetinpetdeset	
		12	6	56	šest	šestinpetdeset	
1	nizkih škornjev	13	6	54	šest	štiriinpetdeset	
		5	9	10	devet	deset	
		6	9	04	devet	štiri	
		7	9	—	devet	—	
		8	8	96	osem	šestindevetdeset	
		9	8	66	osem	šestinšestdeset	
		10	8	65	osem	petinšestdeset	
		11	8	57	osem	sedeminpetdeset	
		12	8	53	osem	triinpetdeset	
		13	8	51	osem	jedeninpetdeset	
		5	9	27	devet	sedemindvajset	
		6	9	20	devet	dvajset	
		7	9	16	devet	šestnajst	
1	dragonskih škornjev	8	9	10	devet	deset	
		9	8	78	osem	oseminsedemdeset	
		10	8	77	osem	sedeminšestdeset	
		11	8	68	osem	oseminšestdeset	
		12	8	65	osem	petinšestdeset	
		13	8	63	osem	triinšestdeset	
		5	8	19	—	devetnajst	
		6	6	65	šest	petinšestdeset	
		5	5	28	pet	osemindvajset	
		5	5	09	pet	devet	
		4	4	61	štiri	jedeninšestdeset	
		1	1	37	jeden	sedemintrideset	

¹⁾ Material, iz katerega se izdelujejo telečaki in nabojnjače (Rohrplattenstoff) dobivajo mali obrtniki garnituro za ceno 38 kr. za telečak vzorec 1888, 54 kr. za nabojnjač pri najbližnjem monturnem (filijalnem) zalagišču.

²⁾ Od teh vrst je izdelovati 5 odstotkov po 1. in 95 odstotkov po 2. velikostnem razredu.

³⁾ Od teh vrst je izdelati polovico po 1. polovico po 2. velikostnem razredu.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“